

ZBORNICA VARNOSTI
IN ZDRAVJA PRI DELU

ZZZS

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
WWW.ZZZS.SI

NAVODILO ZA VARNO DELO

Šifra dokumenta / izdaja:

NVD – ZbVZD – S 007 / 01

Stran: 1/3

www.zbornica-vzd.si

PREBIJALNI STROJ

1. NAVODILA IN VARNOSTNI UKREPI PRED ZAČETKOM DELA

- Seznani se z navodili za varno uporabo in jih dosledno upoštevaj.
- Preglej in uredi okolico delovnega mesta.
- Uporabljaljaj samo brezhibno delovno opremo.
- Preveri delovanje varnostnih naprav.
- **NE PRIČNI Z DELOM**, če:
  - ❖ si mlajši od 18 let,
  - ❖ nisi ustrezno usposobljen (ustrezno zdravniško spričevalo, teoretično in praktično usposobljen, seznanjen z navodili za varno delo, ipd.),
  - ❖ si v neustreznem psihofizičnem stanju (pod vplivom psihoaktivnih substanc – alkohol, droge, psihoaktivna zdravila, ipd.), bolan, utrujen.
- V primeru ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti takoj obvesti pristojnega.

2. OPOZORILA in NEVARNOSTI

- Poseg z roko v nevarno območje gibajočega se orodja – v primeru izklopa varovalne senzorske naprave.
- Izpad dela orodja ali manjšega obdelovanca, ki zleti v prostor.
- Nevarnost poškodb z električnim tokom, če so elektro naprave na stroju poškodovane, ali če zaščita pred dotikom nevarne napetosti ne deluje.
- Pri čiščenju, mazanju ali popravilu stroja med obratovanjem delavec lahko pride v stik z vrtečim se orodjem ali drugimi gibljivimi deli stroja, ki ga poškodujejo.
- Vrteči se deli stroja lahko zagrabi obleko delavca v primeru vstopa v nevarno območje.
- Obdelovalno orodje se lahko razleti in leteči delci orodja lahko poškodujejo delavce v prostoru.
- Padec obdelovanca delavcu na nogo ali udarec z delom telesa ob dele stroja.
- Poškodbe dlani in prstov rok v obliki vboda na delih obdelovanca.
- Poškodba organov sluha, če ne uporabljamo ustrezno zaščito sluha.
- Nevarnost nastanka požara, če ne upoštevamo požarnovarnostnih ukrepov in normativov.
- Možnost ostalih poškodb zaradi neupoštevanja navodil za varno delo.

3. VARNOSTNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA TER ZDRAVEGA DELA

- Delovno opremo uporabljaj namensko in v skladu z navodili za varno delo proizvajalca delovne opreme.
- Z delovno opremo upravljaj tako, da s svojim delom ne ogrožaš svoje varnosti in zdravja ali varnosti in zdravja drugih oseb.
- **Prepovedano je poseganje v nevarno območje!**
- **Prepovedano je odstranjevanje varnostnih naprav in varoval ali povzročiti, da te ne delujejo.**
- Pri delu pazi in ne posegaj v nevarno območje vrtečega se orodja stroja.
- S strojem sme delati le delavec, ki je strokovno usposobljen za pravilno in varno delo, seznanjen z vsemi nevarnostmi pri delu, psihofizično zdrav in zdravstveno sposoben za delo na CNC stroju.
- Okolica delovnega mesta mora biti urejena in ne založena.
- Nosi se tesno prilegajočo in ne raztrgano delovno obleko.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pred začetkom dela, ko stroj miruje, nastavi željene parametre na stroju, pozicije in vrsto orodja ter mize stroja. Strogo je prepovedano nastavljanje stroja med obratovanjem ali poseg v nevarno območje. ➤ Pred pričetkom dela preveri, če je orodje pravilno izbrano glede vrste in namestitve, preveri ostrino in ustreznost vpetja v vpenjalne glave – upoštevaj število obratov stroja glej tabelo proizvajalca - in obvezno upoštevaj njihova navodila glede izbire in pritrditve orodja. ➤ Pred zagonom stroja se prepričaj, če je orodje dobro pritrjeno in nameščeno v vpenjalno glavo stroja, in če z zagonom stroja nikogar ne ogrožáš. ➤ Med delom na stroju stoj ob strani stroja oziroma delovne mize, da te naprava z avtomatskim pomikom orodja ne poškoduje. ➤ Če se obdelovanec zatakne v stroju, stroj obvezno ustavi in šele, ko se orodje popolnoma ustavi in pride v izhodiščni položaj, odstrani zataknen predmet. ➤ Vedno uporabljaljaj samo originalna rezilna orodja. ➤ Poškodovanega rezilnega orodja in šablon ne smeš uporabljati. ➤ Vstop v nevarno območje stroja mora biti ustrezno varovano, zato pred pričetkom dela pravilno namesti svetlobno varovalno napravo, ki kontrolira vstop v nevarno območje. ➤ Po končanem delu izključi stroj iz pogona in ga očisti, čiščenje s komprimiranim zrakom ni dovoljeno. ➤ Čiščenje mazanje in popravilo stroja se sme opravljati le, ko je ta izključen iz pogona z glavnim stikalom. ➤ Vzdrževanje stroja in vsak drug poseg v stroj (nastavitve, menjava orodja, mazanje čiščenje ipd.) se sme opraviti le, ko je stroj izključen iz pogona z glavnim stikalo tako, da ni možen ponovni nenamerni vklop. ➤ Elektro opremo naj vzdržuje in popravlja le strokovno usposobljena oseba. ➤ Mazanje in vzdrževanje stroja naj bo v skladu z navodili proizvajalca. 	
4. OSEBNA VAROVALNA OPREMA		
 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osebna varovalna oprema mora biti skladna z veljavnimi standardi. ❖ Delavec mora pri svojem delu dosledno in namensko uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z navodili proizvajalca, jo redno čistiti in vzdrževati ter skrbeti za njeno brezhibnost. ❖ Uporabnik delovne opreme mora uporabljati naslednjo osebno varovalno opremo: <ul style="list-style-type: none"> ❖ delovna obleka (tesno prilegajoča), ❖ zaščitna očala oz. ščitnik obraza (SIST EN 166), ❖ zaščitne rokavice (SIST EN 388), ❖ zaščitna obutev s kapico; (SIST EN ISO 20345). 	
5. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V kolikor pred začetkom dela ali med delom ugotoviš na stroju, orodju ali pripravah kakršnekoli poškodbe, pomanjkljivosti, ki ogrožajo nadaljnjo varno delo, delovno opremo takoj izključi in o tem obvesti pristojnega. ➤ Stroj opremi z napisom »POZOR! NE VKLAPLJAJ, STROJ V OKVARI!« 	
6. PRVA POMOČ IN REŠEVANJE		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pri nepravilnostih v delovanju aktiviraj izklop v sili, izključi glavno stikalo in obvesti nadrejenega. ➤ V primeru nezgod z delovno opremo izključi pogon delovne opreme, poškodovano osebo reši iz nevarnega območja. ➤ O dogodku obvesti reševalce – PRIJAVA NEZGOD 112. 	

	➤ Poškodovancu nudi prvo pomoč do prihoda reševalcev oz. ga pospremi v ambulanto prve pomoči.	

7. POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA

- Zdravstvene posledice: **poškodba pri delu, zdravstvene okvare, smrt.**
- Delovno pravne posledice: **opozorilo, opomin, prenehanje dela.**

